

Motion till riksdagen

1987/88:U4

av Grethe Lundblad m. fl. (s)

med anledning av prop. 1987/88:66 om Sverige och den västeuropeiska integrationen

Inom den europeiska gemenskapen sker för närvarande en utvecklingsprocess mot ett mera omfattande ekonomiskt och politiskt samarbete. Riktlinjerna för utvecklingsarbetet läggs fram dels i en vitbok med flera hundra direktiv för ekonomiska samsarbetsåtgärder, dels i den s. k. enhetsakten. I den senare fastställs de politiska och konstitutionella reglerna för samarbetet. Inom EG är den främsta beslutande instansen rådet, som består av regeringsledamöter från anslutna länder. Den verkställande och initiativfattande makten har kommissionen, som består av 17 medlemmar, utsedda av EG:s medlemsländer med en förvaltningsapparat på ca 12 000 tjänstemän. Det s. k. Europaparlamentet med 518 medlemmar, som väljs direkt i EG-staterna, har endast rådgivande status men kan med kvalificerad majoritet avsätta kommissionen.

Av det anförda förstår man att EG:s uppbyggnad inte kan jämföras med Nordiska rådets. I Nordiska rådet är det parlamentariska inslaget mera framträdande, och ända sedan 1957 har samsarbetsområdena ständigt förbättrats och utökats.

Nordiska rådet har sedan 1952 genom politiska beslut och många samsarbetsprogram ständigt ökat inslaget av gemensamma nordiska rättigheter och regler, som förstärkt möjligheten för nordiska medborgare, myndigheter och företag att vistas, arbeta och verka utan gränshinder i Norden. Därför är det positivt – och det bör särskilt understrykas i riksdagens beslut – att den första riktlinjen för Sveriges medverkan i det västeuropeiska samsarbetet är att vi skall fortsätta det nordiska samsarbetet. Det är också positivt att propositionen i kap. 4 beskriver det nordiska samsarbetet som en förebild och påskyndare av europeiska samsarbetsåtgärder, men synsättet tycks bli ett delvis annat när det nordiska samsarbetet i kap. 5 beskrivs som ett komplement till motsvarande arbete i en vidare västeuropeisk ram samt när man anger att det sker parallellt med aktiviteterna i stort inom EFTA och EG.

I verkligheten har den gemensamma arbetsmarknaden i Norden fungerat i över 20 år, och man har haft samsarbetsprogram på miljöområdet samt en miljökonvention under mer än 10 år – områden där EG ännu inte lyckats uppnå bestående samsarbetsvinster. Medan vi i nordiskt samsarbete nu arbetar konstruktivt på att ta bort många tekniska handelshinder, t. ex. söker utifrån hälsomässiga och konsumentpolitiska mål fastställa gemensamma krav på

våra livsmedel, så att handeln kan underlättas, så har man långt kvar till sådana resultat i det bredare västeuropeiska samarbetet.

Mot. 1987/88
U4

Inom stora och betydelsefulla organisationer och medborgargrupper hyser man en oro för att ett mera reglerat samarbete med EG kan hota den välfärdsmodell som nu under flera decennier underbyggs av politiska beslut och ekonomiska satsningar i samarbete mellan de nordiska länderna.

I viktiga sociala och politiska avseenden har vi kunnat gå före i Norden. Vår nordiska modell kan ge inspiration och vara föredöme för andra. Det har ofta antytts i internationella samarbetsorgan. Därför ligger det ett stort ansvar på Sverige i sitt närmande till den västeuropeiska gemenskapen att inte isolera Norden utan göra det nordiska samarbetet till en dynamisk kraft i Europa.

Inom Nordiska rådet och dess presidium pågår nu många aktiviteter för att på ett konstruktivt sätt möta de förändringar som kan uppstå genom en ökad västeuropeisk integration. Vi önskar bibehålla och utveckla de landvinningar vi gjort i nordiskt samarbete. Vi önskar medverka till en politik för social trygghet, tillväxt, god miljö och utveckling i Europa.

Det har i Sverige och i Nordiska rådet hittills rått stor politisk enighet om de samarbetsinsatser som gjorts mellan de nordiska länderna, och därför borde det också kunna råda full politisk enighet om att försvara de nordiska traktaterna och bestämmelserna vid arbetet på ett närmare västeuropeiskt samarbete. Den oro för framtiden för det nordiska samarbetet som ovan nämnts bör inte få skapa hinder för vårt samarbete med Västeuropa.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att det nordiska samarbetet såsom det bedrivits genom Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet bör vidareutvecklas och utgöra en förebild för de svenska insatserna i ett bredare europeiskt samarbete.

Stockholm den 25 januari 1988

Grethe Lundblad (s)

Barbro Nilsson (s)

Olle Östrand (s)

Arne Gadd (s)

Lahja Exner (s)

Ulla Johansson (s)

Lena Öhrsvik (s)

